

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció General Barceló-1-2.º

Administració Sta. Eulària, 25.

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

¿A ON LA VENEN?

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca l'amo Andreu Alcover, Centre, 13.

A Palma: Llibreria d'En Guasp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria de N. Ernest Frau, Brossa.—Llibreria Amengual y Muntaner.

Surts cada dissapte per donar ventim i altres herbes an es qui s'ho guany

Comentaris

36

Quatre ni més ni pús, Sr. Rullán

An el Sr. Rullán de Sóller el preocupa molt que només tinguem quatre Evangelis. «¿Por qué solamente cuatro Evangelios canónicos?»—pregunta. Diu que an aixó S. Ireneu contesta així: «Porque hay cuatro puntos cardinales». I llevones ell, es gran calòp de Sóller, exclama renyant a S. Ireneu com renyeria un mestre a un deixeble esburbat: «Esta respuesta no es seria». ¡Ja hu és... bajoca el Sr. Rullán de Sóller! ¿Vol dir S. Ireneu per tota resposta an aquella pregunta surt amb sos quatre punts cardinals? ¿I no diu res més S. Ireneu? ¡Ja se coneix que los ha vists de lluny an els escrits d'aquest S. Pare! Si los hagués vists d'aprop, Sr. Rullán, no diria que S. Ireneu contesta així com V. diu. S. Ireneu, Sr. Rullán de ses cols-floris, diu que els Evangelis genuins son quatre ni més ni manco; i sostén lo que diu amb ses proves que creu raonables i arriba a tant es seu convenciment que fins i tot pareix que intenta demostrar a priori sa seua tèsis. Llevones és si acàs que retreu els quatre punts cardinals, com retreu els quatre animals de que parlen Ezechiél (1,5 sqq.) i S. Juan (Apoc. 4, 6 sqq). ¿Qué mos entenem, Sr. Rullán? ¡Aixó que fa V. si que-hu és poc serio: donar una contestació de S. Ireneu així com mai la va fer aquest Sant Pare! ¡Ben mirat aiximateix, en té poca V. de dellona, Sr. Rullán!

Quatre Evangelis genuins, ni més ni més pocs, ha admesos sempre s'historia, tant antes com després que l'Esglesia los ha declarats canònics. En prova d'això podríem citar una infinidad de testimonis; pero mos pareix que bastarà aduir-ne alguns dels més antics i triats d'entre ses principals comunitats o esglésies. S. Clement (de l'Esglesia d'Alexandria), tot refuant una sentència, diu: «Els nostros quatre Evangelis no contenen una tal cosa» (Strom. III. 13). Orígenes, deixeble de S. Clement, mos assegura que «ell té notícia per sa tradició de quatre Evangelis unics que senza disputa ha acceptats tota l'església Universal» (Su Matth. Fom. I.). Tertulià (de l'Esglesia d'Àfrica) defensa contra l'heretge Marción (aquest només admetia un Evangelí) que son quatre els Evangelis genuins i presenta un caramull de proves. (In Marc. IV). Es testimoni de l'església Romana se pot veure en es Fragment Muratorià; admetia també quatre Evangelis ni més ni manco. S. Ireneu (que és un excellent testimoni tant de l'Esglesia gallicana com de la asiàtica) ja hem vist com defensa lo dels quatre Evangelis. Arriba a tractar de vans, indoctes i atrevits an els que volen sebre més, sobre aquest punt, que l'Esglesia Universal (Haer. III. 11) Acabant es sigle II (devés 80 anys després de sa mort de S. Juan) dins tota l'Esglesia se tenia per tradicional es número dels quatre Evangelis. En els fragments de sa versió ante-jeroniana i a ses versions Bohairica i Sahídica, només e-hi figuren els quatre Evangelis. S. Theofil, Tacià, S. Justí... tot'hom d'aquell temps admetia els quatre Evangelis i no n'admetia més ni manco que aquests quatre. ¿Que hu ha escoltat bé el Sr. Rullán an això.

Peró el Sr. Rullán no se pot treure des cap com l'Esglesia només ha acceptat quatre Evangelis essent així que se-n escrigueren molts més, com e-hu indica S. Lluc. ¡De Sr. Rullán nostro! ¡I que té es cap de petit! ¿I are no veu sa raó d'aixó? ¿V. que pren els duros sevillans o ses pessetes que tenen fui? ¡Idò ha de pensar i creure, Sr. Rullán que, fora dels nostros quatre Evangelis, tots els demés que s'escrigueren o ereu sevillans o tenien alguna tara. No eren de llei per dir-ho amb una paraula. Per aixó no los va acceptar l'Esglesia. ¿Que-hu ha entés, Sr. Rullán?

An aquest homo, con tal que no fossen quatre els Evangelis genuins, sembla que li seria igual que fossen més o que fossen manco. ¡Per dir negre o vermei o vert, allà aon l'Esglesia diu blanc, el Sr. Rullán se deixeria afeitar senza sabonera! Després de pretenir que son més de quatre els Evangelis, se posa a considerar sa conveniencia per l'Esglesia de que només e-hi hagués un sol Evangelí. «Habría facilitado mucho la labor de la Iglesia»—diu tot sentenciós. ¡Ves que sab ell! A l'Esglesia, Sr. Rullán dels embuis, no li convé més que sa veritat ¿O se creu el Sr. Rullán que l'Esglesia és com els redactors de «El Pueblo» que es dia que los passa per s'escudeller tenen barra de negar que es sol encalenteix? ¡Vaja, Sr. Rullán de Sóller, no sia tan toixerut!

El Sr. Rullán se posa a averiguar es temps en que s'escrigueren els Sants Evangelis i encare que els seus racinins servesquin tant per aquest objecte com per averiguar si l'any qui vé tendrem bona anyada, no obstant sa conclusió es verdadera. Diu que els Sinòptics s'escrigueren entre l'any 60 i el 70 i s'Evangelí de S. Juan an es final des sigle I o en es comensament des sigle II. Aquesta li val.

Per lo que mereixeria una troncada forta el Sr. Rullán seria per aixó que diu:

«¿Vas comprendiendo, apreciable discípulo? Solamente lo que resiste a la crítica queda con el sello de la verdad; déjate de leyendas, hipótesis y vaguedades.» Aquest deixeble, si no estic equivocad, és un redactor de «Heraldo de Sóller» que li dona cada pellissa an el Sr. Rullán que li fa veure ses estrelles de bell dia. Anem a lo de sa troncada. ¿I que és, Sr. Rullán, lo que no resisteix a sa crítica? ¿S'historicidad dels Sants Evangelis? ¿Que els Evangelis son quatre? ¿Que s'escrigueren en es temps que hem dit? ¿Que és lo que no resisteix? Parli, meam, i e-hu sabrem. Tot aixó ha resistit a tot durant casi dos mil anys i és segur, seguríssim que resisteix a totes ses crítiques que V. i els demés pala-canyes de «El Pueblo» vulguin fer. ¡Vaja unes firmes que hi ha devés «El Pueblo» per fer donar una passa enera an el Sant Evangelí! Fins aquí es qui s'ha hagut de fer enera és V., Sr. Rullán. ¡I lo que s'hi ferà! Jo li promet que si continua bramant quantre lo que brama me tendrà mal de sufrir. ¡A bon re-foi!

Mirau si el Sr. Rullán la veu mala, que recomana que no fassin cas de LA AURORA. Desitja que no se-n temin els

sollerics de ses contestacions que feim an els seus articles. Vol corre tot-sol. Sr. Rullán: jo així, correguent tot-sol, me donaria en cor de gonyar qualsevol joia. Pero aixó no és aixó. Sa questió és gonyar sa joia correguent amb altres. En es nostro cas es quid està en veure qui és de noltros dos que té raó respecte an aquestes questions bíbliques que V. ha trèt a ròl-lo. ¿Com vol V. que la gent fassi justícia si només el sent a V.? Vaja Sr. Rullán no doni a entendre tant clar que se dona per perdut.

Noltros no n'hi menam gens de por a V., Sr. Rullán de Sóller. Estam seguríssims que no mos ferà recular un peu. Per aixó és que donam a coneixer an els lectors de LA AURORA totes ses raons que V. presenta. No és capax V. de demostrar que ni haguem callada cap. Si recomenam que els sollerics no lletgesquin «El Pueblo» no és per por de quedar malament; és perque mos sab greu que se perdi sa salut i els doblers lletgint dois desbarats i animalades i engreixant aqueix agregat d'escriguedors de «El Pueblo» que sense sebre a òn tenen sa ma dreta s'atansen a fer de Pere Mateu en questions tan delicades com son ses de la Sagrada Escritura.

Se coneix que el Sr. Rullán en es moment d'escriure s'article que li estam comentant, no veia altra medi per que-

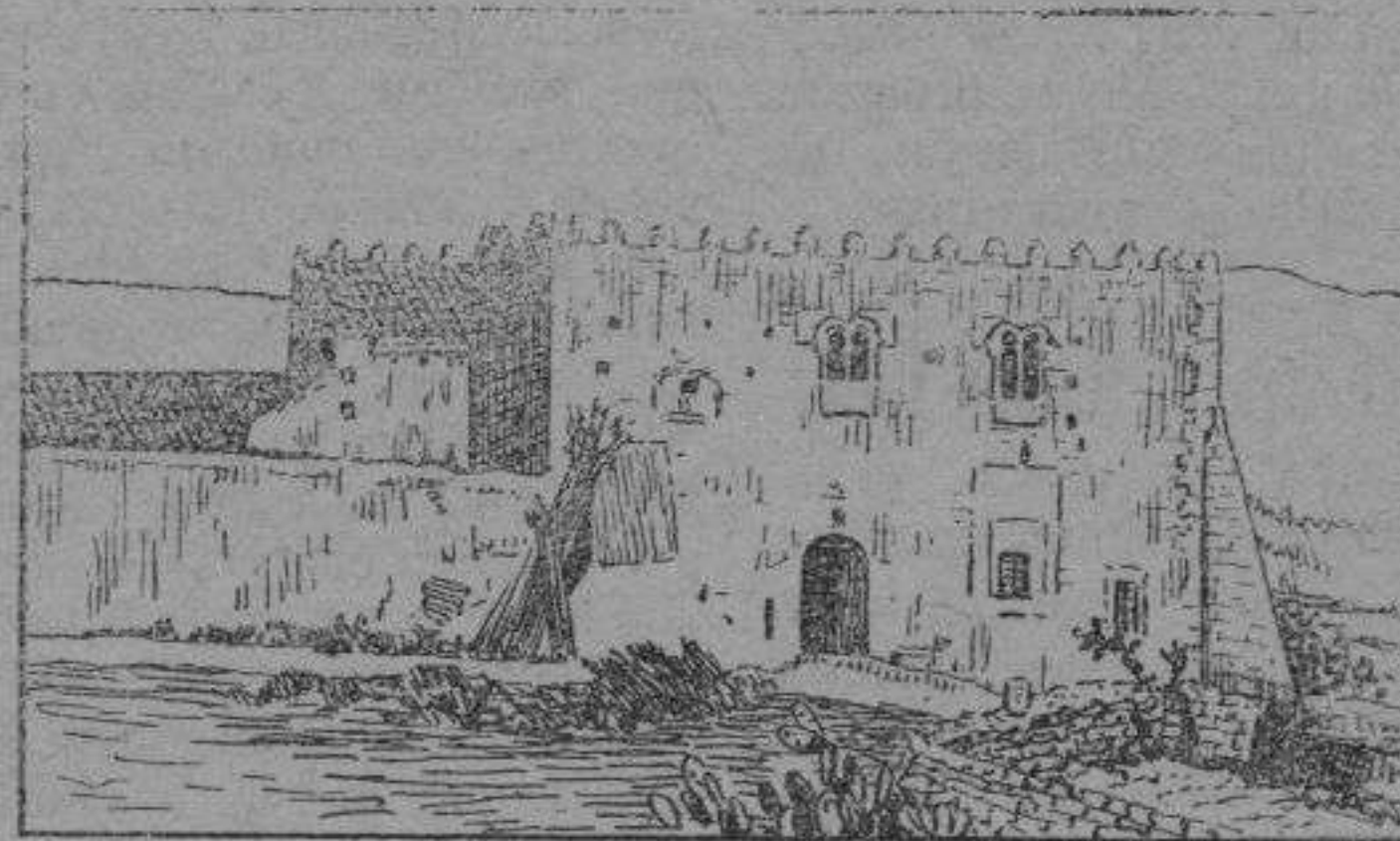
dar airós a devant els sollerics, fora de corre tot sol, com ja hem dit. Era escriguent tal article que el Sr. Rullán mos aconsejava que mos cuidassem d'allò de s'estoque... ¿sabeu que hem parlaré dissapte passat? ¡Ja-hu crec! Es temps que les tenguem amb un altre, ell, podria enflocar els desbarats de costum sense que LA AURORA li posàs terra a s'escudella. ¡No s'amoca amb so colso, no, D. Jaume Rullán i Frau de Sóller! Però amb aixó no li valdrà sa vivor de ratolí. Mentres ell continui escriguent ses barbaritats que escriu sobre Deu i ses coses de Deu, noltros procurarem ajustar-li es gipó, procurarem deixar ses coses an es seu llòc.

¿Estam Sr. Rullán de Sóller?

I no digui nigú que LA AURORA és baraiadissa i que per un tres i no res fa jugar ses escorretjades. LA AURORA només se baraiava amb sos que se baraien amb Deu i amb so sentit comú; i si fa fer feina a ses ascorretjades no és per un tres i no res, sino que és per una cosa tan grossa com és voler fer creure an els sollerics que la Santa Bíblia no és més que una colecció de romansos. Si el Sr. Rullán se limitàs a escriure palos, per exemple, que aquesta hauria d'esser sa seua feina come escrigador, LA AURORA no s'aficaria amb ell. Pero el Sr. Rullán vol fer més de lo que deu haver de fer... idò que pari. Qui no vol pols que no vagi a s'era.

DEL TEMPS PASSAT

Defenses quantre es moros a Manacor

VI
Torres particulars

Sa Torre de ses Puntes

Molt aprop de Manacor, allà dessà es torrent de la vila, hi ha a sa part des Mitjorn sa Torre anomenada de ses Puntes. No són gaire ses noticies històriques que'n tenim, pero del seu aspecte i de sa distribució de ses habitacions i dependències se desprèn que, lo mateix que sa dels Enagistas, de que si Deu ho vol parlaré un altre dia, antigament no tant sols servia d'alqueria an es pagesos que conraven es seu camp, sinó que era al mateix temps sa casa senyorial de sa noble família que la va construir. No se pot posar en dupte sa seua antiguedat: persones tan enteses en Arqueologia com el notable arquitecte D. Carlos Maura, asseguren que és obra de devers es sigle XIV. A moltes escriptures públiques antigues s'anomena Torre de Mossèn Domenge i a altres documents més moderns Torre

des Canonge Domenge, perque era propietat que havia heretada des seus antepassats l'ilustre Senyor D. Antoni Domenge, que fonc Canonge Magistral de la Santa Esglesia Catedral de Mallorca desde el 4 de Novembre del any 1627 fins a 5 d'Abril de 1664, en que morí, segons consta en es llibre corresponent de defuncions de s'Arxiu Capitular. Actualment aquest antic edifici perteneix a la honorable Senyora D.ª Margalida Bonet de Alvarez Osorio.

Avui en dia és coneguda no més amb so nom de Torre de ses Puntes, per ses fileres de meriets puntarruts i tan airosos que l'embelleixen i que són p'es quatre costats sa seua hermosa corona o definició. A s'endret des pis de dalt hi ha dues finestres coronelles de lo més elegants i proporcionades, amb una columneta cilíndrica i

un capitell molt hermós que aguanta es dos arquets de mig punt.

Sa torre propiament dita és de planta rectangular i té a darrera una clastra quadrada amb altres cossos d'edifici que no semblen d'època tan antiga com es còs principal.

Tota sa distribució interior se coneix que ha estat modificada: Passat es portal, que és redó i prou ample, vé una pessa cuberta amb volta que servia d'entrada a sa clastra i a ses habitacions i dependències de la casa. Dins aquesta entrada, devora es portal de ma'n dreta, hi ha una pica antiga de pedra per aigo beneita, sostenguda per una ma des mateix material. Per aquest portal entren dins unes estancies que altre temps tenien per sotilada un enteixinat de fusta demunt unes mènules que's veuen encar'ara en es seu propi lloc i són de lo més originals: Tenen més de tres pams de altura, i corre d'una a s'altre una mollura llarguera i estreta que les uneix; entre s'enteixinat que hem dit i ses lloses o pedres que servien de pis an es sòtil hi havia un tel d'alga per preservació des llenyam.

Dins es pati hi ha s'escala principal de tota la casa, i a s'enfront de s'entrada, demunt un celler o sotarrania, es còs derrer de s'edifici que estava cubert amb dues voltes i a on hi havia antigament a sa part de la dreta sa capella, de la qual ja no'n queda res, en no'ser s'escala de caragol per on pujaven a demunt sa terradeta.

Aquesta hermosa *Torre de ses Puntes* que amb so pas des temps se desfà a poc a poc, com totes ses demés obres d'ets homos, sembla un guardià enveit que mos parla d'altres èpoques i de generacions que ja passaren. Demunt ses seues parets garavades sa nostra imaginació hi lletgeix, escrits amb lletres negres, trossos funests de sa nostra historia. Si poguessen parlar aquestes parets iquants de passos horrorosos mos contarien des bandolers perturbadors que mortificaven tant an es mallorquins pacífics! iquantes de coses mos dirien des corsaris sarrains que s'aprofitaven de sa nit per posar peu en terra a sa nostra roqueta benvolguda, i feien incursions fins an es pobles i talaven es sementers i saquejaven ses cases de camp, en no'ser que qualque veu de foc, de dalt sa terrada d'una torre, o ses de bronzo, de demunt es campanar, en aquelles altes hores pegassen un crit de *via-fora*—i despertassen la gent, perque prenguessen ses armes i perseguissen fins ben lluny ets inimics de sa nostra rassa!

H

Vida popular del B. Ramón Lull.

CAPÍTOL IV

MARAVELLOSA CONVERSIÓ DE RAMÓN

Es trobava Ramón a Mallorca (any 1262) an es costat de sa seua familia. Després de casat no havia sabut reprimir ses seues passions: posava es seu amor en tot lo que pogués donar-li pler i satisfacció mundana. Un vespre, mentres estava escriguent uns versos per una jove que el duia perdut, a sa part dreta de sa taula a on escrivia li aparegué Cristó clavat en la creu, qui amb sa seua presència li va reprendre es seu amor desenfrenat; turbat Ramón se posa an es llit, i fa tot lo que pot per esborrar de sa memoria aquella visió. Lo'n demà dematí s'aixeca, com si res hagués estat, torna a ses ocupacions ordinaries, i es vespre mentres insistia en sa pretenció des dia abans, altre volta li apareix Cristó. Aquesta segona aparició ja turba i inquieta un poc més En Ramón, pero, com estava tan apegat a ses seues passions, fa tot lo que pot per escapar-se de s'influencia de sa divina gracia, i fou menester que Cristó li aparegués encara repetides voltes els dies sigüents per que Ramón se donás per vensut i obrís ets uis de sa seua ànima an es favors del cel i a sa enormitat des seus pecats.

Davant aquesta llum, que entra dins sa seua ànima, es seu cor s'umpl d'arrepentiment i se troba completament trasmutat.

Amb això arriba sa festa de Sant Francesc a la qual asisteix Ramón, i s'exemple del Seràfic Pare, que per servir a Cristó i promoure es seu reinat ho deixà tot, refresca se llaga que li havien feta en es seu cor ses aparicions de Cristó crucificat, i sent reverdir els primers propòsits, que havia concebut, de morir per Cristó i de dedicar-se, si Deu se dignava indicar-li es modo, a sa conversió des mahometans i demés infeels.

Ramón sabia lo que se sacrificaven ets homos per satisfer es seus vans desiigs, Ramón veia que se gastaven en lluites internes i empreses inútils forses que aplicades degudament a sa expansió de sa Religió Cristiana, donant a coneixer s'excel·lencia de sa seua doctrina i ses ventatjes de sa moral, el mon s'havia de convertir a millor estament; per això sa seua conversió se resol en desitjos de martiri i de escriure llibres per dur sa persuasió a ses intel·ligències i a ses voluntats.

Mes, antes d'emprendre aquest nou camí, ell té que purificar sa seua ànima i afeugar completament ses veies inclinacions; per això distribueix part de sa hacienda an es pobres i, arrepenit, emprèn, segons costum de s'època, llarga peregrinació an es Sepulcre de S. Jaume de Compostela, a Santa Maria de Montserrat i a altres llocs devots.

Quant tornava de sa peregrinació volia passar a París per estudiar Gramàtica i sa ciencia necessaria per dur endavant es seus projectes. Pero San Ramón de Penyafort ab qui va tenir una entrevista a Barcelona, l'e-hi llevà des cap i li va aconsejar que se'n tornás a Mallorca.

Aquí, a Mallorca, se dedica a s'estudi des Llatí, tal vegada baix de sa direcció de qualque monjo des Monastir de La Real, puis mos consta que Ramón visitava amb frecuencia aquests monjos i els havia presos per directors espirituals. Al mateix temps se procura un esclau sarraí qui li mostri s'Arabe i l'informi de ses costums i doctrina de s'Islanisme o Mahometisme. Amb aquest esclau li succeí un fet molt curiós, i és el sigüent: Un dia flastomá de Cristó en ausencia de Ramón, pero quant aquest s'enterà va castigar s'esclau pegant-li, i va esser tal s'odi que prengué s'esclau contra Ramón que resolgué matar-lo. Aprofitá s'ocasió de trobar-se tot sols; estan Ramón assegut i descuidat, ell espasa amb ma s'hi aboca damunt Ramón fa lo que pot per decantar-se s'esclau, crida, acudeix sa familia que volia fer benes i matar a l'acte aquell malvat, pero Ramón els ho pren de ses mans i impedeix que el matin. D'orde de Ramón el tanquen, mentres ell pensa que faria des seu esclau, quant vet-aquí que un dia, que va anar a veure'l, va trobar que ell mateix s'era penjat en es mateix lloc a on estava tancat, acabant-se així es duptes de Ramón. No content amb això, amb aprendre un poc de Llatí i s'Arabe, duit des seu desig de trobar es millor modo de disputar, per medi de raons, amb sos sarrains per obtenir sa conversió, s'entrega a s'estudi de sa Filosofia i de sa Teologia i a sa lectura dels llibres dels principals mestres d'una i altra ciencia. Així entre devots exercicis i s'estudi passá Ramón desde l'any 1263 fins a l'any 1272.

Quant Ramón estava més empenyat en sa seua empresa i amb so fi de contemplar millor Deu, an a qui de cada dia, quant més avansava en sos estudis, coneixia també millor, se'n puja a sa de montanya 'Randa que's veu no molt lluny desde sa ciutat de Mallorca. No havia passat encara vuit dies en aquella soledat quant instantaneament Deu li va inspirar es modo de fer un llibre per el qual se poguessen desfer fàcilment ets errors dels in-

feels i convenser sa veritat de sa fe catòlica. Dona gracias a Deu per aquella santa inspiració i torna a la Ciutat, i retirat sa major part des temps en el monastir de La Real s'ocupa en escriure es llibre quina idea Deu li havia inspirada, i al mateix temps s'ocupa en redactar es *Llibre de Contemplació*.

Acabada aquesta tasca, en la qual emplearia uns dos anys, se'n torna a sa montanya de Randa, i allà de nit i dia, per espai d'uns quatre mesos, estava suplicant an el Senyor que a ell i a s'Art que li havia ensenyat se dignás dirigir-los i encaminar-los pròsperament. Quant vet-aquí que li va pareixer veure un pastor hermosíssim de cara, que amb tan poc temps li va dir tantes coses de Deu, dels bens celestials, dels àngels i d'altres materies, que un altre hagués hagut de menester molts de dies per ensenyar lo mateix; i veient els llibres de Ramón, se ajonia, els e besa i li diu que estan destinats a fer molt de be. I després beneeix amb grans bendicions come profètiques a Ramón i fent damunt ell sa senyal de la creu, desapareix. Ramón considerant tot això queda molt admirat, puis mai per mai havia vist aquell pastor ni a ningú havia sentit parlar d'ell.

Amb so permís del Infant i del Bisbe, empleant sa nova ciencia, anava produint es seus fruits en sa conversió dels infeels residents aquí a Mallorca. I tenguent noticia l'Infant des canvi de Ramón i de sa novetat des seus llibres, quina fama ja s'era estesa, l'envia a demanar a Montpeller a on residia (any 1274); fa examinar es seus llibres, que meresqueren es judici favorable d'un frare franciscà, regularment Fra Beltrán Berengari, homo de reconeguda autoritat científica. Ramón exposa amb espai es seus projectes a l'Infant, i li suplica sa creació d'un Col·legi de llengos orientals en es seu reine. Tots dos tornen a Mallorca, i a principis del any 1276 los trobam ocupats en s'erecció des Col·legi de Miramar, demunt el qual recaigué s'aprovació i autorisació del Papa Joan XX amb fetxa de 16 Novembre de 1276. Aquest mateix any, dia 27 de Juliol, morí a Valencia el Rei En Jaume el Conquistador.

JAUME BORRÁS, Pre.

Si n'ha ploguda d'aigo enguany?

Pero lo que's diu molta. Ho hem demanat a persona qui a Ciutat en du conte, gota per gota, de sa que cau i mos ha donades aquestes claricies: En es Setembre de l'any passat apenes si va ploure i s'ha de contar com-e *remato* d'es mesos secs que'l precediren. S'Octubre ja va esser altre cosa i amb ell comensa s'any plogué d'enguany.

Vet-aquí una taula amb quatre columnes en que se conté lo que ha plogut. A sa primera hi figura es mes; a sa segona es dia, i a ses altres dues e-hi figura sa cantitat d'aigo caiguda, contada, dins sa tercera columna en mil·límetres d'altura i dins sa quarta en litres per metre quadrat.

Explicuem això perque tothom e-hu entengue

Quant se diu que dia 23 de Decembre, que és es dia que més ha plogut a Ciutat, caigueren 46'92 mil·límetres (46 mil·límetres i 92 centèsimes de mil·límetre) d'aigo, se vol dir que si hagués plogut, per exemple, a demunt un terrat ben pla i ben horitzontal i que no se'n pogués escolar ni una gota, s'altura a que hagués arribada heuria estat sa de 46'92 mil·límetres, i lo mateix per tot arreu allà aon plogué amb sa mateixa força.

I quant se diu que, es mateix dia, caigueren 46'920 litres (46 litres i 920 mil·límetres) per metre quadrat, se vol dir que s'aigo que caigué va esser igual que si a demunt cada metre en quadro de terrer e-hi haguessin abocats 46 litres i 920 mil·límetres de litre (250 mil·límetres són un quart de litre; 500

mil·límetres són mig litre; 750 mil·límetres són tres quarts de litre i 1000 mil·límetres un litre; de modo que lo que plogué aquest dia varen esser casi 48 litres per metre quadrat).

Resulta per tant que cada mil·límetre d'altura és lo meteix que un litre per metre quadrat.

Y ara vet-aquí sa taula per dies i mesos, tot ben espinsellat.

TAULA

de s'aigo ploguda a Ciutat desde primer d'Octubre de 1914 a 10 de Maig de 1915.

MES	DIA	Mil·límetres d'altura	Litres per metre quadrat	
Octubre (1914)	7	2'25	2'250	
	10	18'32	18'320	
	13	2'10	2'100	
	14	1'70	1'700	
	15	46'17	46'170	
	16	6'40	6'400	
	17	0'75	0'750	
	18	1'25	1'250	
	22	22'85	22'850	
	24	1'85	1'850	
	27	2'45	2'450	
	28	7'75	7'750	
	29	18'82	18'820	
30	0'55	0'550		
31	0'22	0'220		
		133'43	133'430	
Novembre	2	11'30	11'300	
	4	9'19	9'190	
	5	15'00	15'000	
	6	37'82	37'820	
	8	0'47	0'470	
	9	2'15	2'150	
	10	13'35	13'350	
	20	1'27	1'270	
	21	0'57	0'570	
	22	0'10	0'100	
		91'44	91'440	
Decembre	9	2'57	2'570	
	13	18'82	18'820	
	16	2'40	2'400	
	23	46'92	46'920	
	24	13'95	13'950	
	26	0'22	0'220	
		84'88	84'880	
Jener (1915)	1	13'30	13'300	
	3	6'65	6'650	
	4	0'15	0'150	
	17	15'67	15'670	
	18	1'80	1'800	
	19	6'02	6'020	
	21	0'45	0'450	
	24	7'53	7'530	
	27	1'84	1'840	
			53'41	53'410
Febrer	8	1'25	1'250	
	10	27'50	27'500	
	11	5'68	5'680	
	13	0'30	0'300	
	19	3'42	3'420	
	25	1'63	1'630	
			39'78	39'780
Mars	4	10'05	10'050	
	8	7'52	7'520	
	9	2'13	2'130	
	18	2'37	2'370	
	19	21'40	21'400	
	22	2'05	2'050	
	26	18'68	18'680	
	27	1'25	1'250	
	30	0'12	0'120	
			65'57	65'570
Abril	1	0'25	0'250	
	8	1'23	1'230	
	11	0'17	0'170	
	12	2'73	2'730	
	13	8'78	8'780	
	15	0'52	0'520	
	18	9'02	9'020	
	23	17'68	17'680	
	24	4'95	4'950	
	25	1'65	1'650	
		46'98	46'980	
Maig	1	0'75	0'750	
	4	2'15	2'150	
	5	1'60	1'600	
	6	0'88	0'880	
	7	2'67	2'670	
	8	6'58	6'580	
	9	10'40	10'400	
			25'03	25'030

Resum

MES	ANY	Milimetres d'altura	Litres per metre quadrat
Octubre	1914	133'43	133'430
Novembre	»	91'44	91'440
Desembre	»	84'88	84'880
Jener	1915	53'41	53'410
Febrer	»	39'78	39'780
Mars	»	65'57	65'570
Abril	»	46'98	46'980
Maig (fins dia 10)	»	25'03	25'030
Total		540'52	540'520

Una advertència: Els dies se contenen de mitja nit a mitja nit, sinó desde les vuit i mitja des matí en que se mira s'aparato fins a les vuit i mitja de lo'n demà dematí en que se torna mirar.

Pero es fet ès que es pajesos no saben o no volen contar ni per mil·límetres d'altaria, ni per litres per metre quadrat; sinó que contenen per sahons i ses sahons per escudelles d'aigo. Se sol dir que quant plou abastament per omplir una escudella ha feta ja sahó. Mes lo que ara mos falta sebre ès a quants de mil·límetres d'altaria ha d'arribar s'aigo o quants de litres per metre quadrat n'han de caure perque s'umpli una escudella.

Amb obsequi des lectors de LA AURORA hem comprades dues escudelles (escudelles deim, no xicares) mallorquines o escudelles de pajés. Una ès d'aquelles verdoses amb oreies que tant sovintetjen per la pajesia i s'altre d'aquelles sense oreies, color de jerra envernissada, que també son ben frequents i solen esser un poc més grans. sobre tot més fondes. Les hem midades i mesurades, hem fets números i contes i n'hem tret en net que essent es diàmetre o amplaria de boca, d'una de ses escudelles amb oreies, de setze centímetres i mig, se superficie o pla de sa mateixa boca ès poc més o manco de 213'82 centímetres quadrats i ademés que una d'aquestes escudelles pot contenir 600 centímetres cúbics de brou. Aquets números donen, per escudella amb oreies plena, una equivalencia de 28'06 mil·límetres (28 mil·límetres i 6 centèsimes de mil·límetre) d'altaria d'aigo o sien 28 litres i 60 mil·límetres de litre per metre quadrat.

Si s'escudella ès de ses altres es diàmetre serà de 18'5 centímetres lineals, sa superficie de 268'79 centímetres quadrats, sa cabuda de 880 centímetres cúbics i s'equivalencia de 37'74 mil·límetres d'altaria d'aigo o sien 37 litres i 740 mil·límetres de litre per metre quadrat.

Si ara voleu sebre quins dies va fer a Ciutat aigo de sahó, mirau a sa Taula quins dies plogué més de 28'06 mil·límetres o més de 37'74, segons que acostumeu a midar amb escudella d'oreies o amb escudella sense oreies.

Es total de lo que ha plogut de s'Octubre fins ara ès més que regular; passa una mica de cinquanta quatre centímetres ¡dos pams i prop de tres quarts! ¡més de denou sahons, si s'aigo hagués venguda compartida! i encara sembla que en el cel n'hi ha més. Demanem a Deu nostro Senyor que mos perdoni es pecats i mos envii, si convé, un bon sol perque es sembrats puguin granar degudament.

Monografia històrica de la figura de Sta. Maria la Major d'Inca

.....invenimus eam in campis silvae.»

(Segueix)

§ II.

Del lloc a ont ha rebut culte desde la trobada fins a nostros dies.—De quant ensà sia coneguda pel nom de la Major.

Després dels resplandors de la trobada altra volta s'inicia una època de

fosca que s'allarga per més de quatre centúries fins que en el sitgle XVIII de bell nou s'il·lumina la figura de nostra historia amb la llum que sobre ella projecten els documents que es troben en els llibres de «L'obra parroquial» i d'«Entrades i eixides» referents a la construcció de l'actual parroquia l'any 1706; i fins a tal punt es important lo que allà's diu, que d'allò dependeix casi exclusivament que puguem deduir alguna cosa referent a l'estatge i al nom de la Major que pogués tenir antes de dita fecha.

Dons; marcades ja les dues fites lluminoses entre les quals queda aïllat el períodu obscur, vegem, abans de passar avant a esclarir-lo, com donam resposta satisfactoria a dues preguntes que tot seguit surgeixen i son 1.ª a veure si l'actual imatge es la mateixa que la de que se parla en els susdits llibres; i 2.ª si cas de ser una mateixa es o no la de la trobada.

Quant a la primera basta per quedar convençuts de la resposta afirmativa lletgir els mencionats llibres a ont, no sols per la riquesa de detalls amb-e que's descrita la figura a la qual es tracta de posar en el centre del retaulle de l'altar major i a honra de la qual se tracta de fundar una confraria, com veurem més envant que de fet se fundà, pareix constar-hique's tracte de l'actual; sino que també seguint pel meteixos llibres el curs de l'obra parroquial que se allarga fins més envant de 1840 veim que en tot ell que no's fa menació d'altra figura, poguent en conseqüència d'això afirmar que la que ha arribada a nostros adoracions es la mateixa a la qual fou dedicada en 1706 la nova parroquia.

En quant a la segona pregunta poriem dir que la tradició oral reforçada per l'escrita es estada sempre a favor de la que coneixem i hem provat que era la mateixa a la qu'es dedicà la nova parroquia, dons en el llibre d'«Entrades i eixides» que havem mencionat es diu que l'imatge de Maria a qui es vol consagrar la nova parroquia fonc trobada com altres moltes dins Mallorca per medi meravellós.

Taiat ja aquest cap, passem ara a veure primerament a ont tengué l'estatge abans de la seua exaltació en el sitgle XVIII, per anar després a examinar si abans d'aquesta fecha fonc ja o no distinguida amb el titol de la Major.

Lo més natural es suposar que després de trobada la sta. imatge, el poble per un sentiment prou llegendat d'agraïment i devoció li volgués rendir culte en lloc preferent, com sabem ho feren altres pobles amb imatges semblants, edificant aposta per elles casi sempre un Santuari o al menys una petita capella. Dons bé, ja que la tradició diu que'l pou ont fon trobada estava aquí ont ara está l'altar major de l'actual parroquia, res més natural que suposar que en el mateix lloc de la trobada ja que estava tan prop del poble, s'hi edificás a honra seua la que En Barberí (1) i En Quadrado (2) afirmen ja existia l'any 1247 i es la de que parla N'Innocenci IV en breu expedit als 18 de les calendes de Maig de dit any 1247 posant-le com a altres que en aquell temps s'en erigiren sota la protecció apostólica. Aquesta subsistí fins a principis del sitgle XVIII en que fou derruïda per edificar-hi l'actual.

(Acabarà)

B. CANTALLOPS.

- (1) Veges: Apendic hist. d'Inca pag. 29 § 7.
- (2) Veges: Islas Balears pag. 1046.

(«De l'infantesa»)

Dies plovers

—Be ho ès llunàtic aqueix temps, padrina, ell n' diria que ha mesté una brusca, si no ves caure tantes de ruixades de calabruix i neu i vent i aigüa!— D'aqueixa's destirava un xaravel·lo, horabaixenc, dins una cambra fosca.

El toc deliquiós d'Ave-Maries passà com el frec d'ala d'un arcàngel, i desvel·là l'humil i cast misteri... i el Verb se va fer carn en mig de nostros... i desvel·là el recort dels qui finiren... Requiem aeternam dona eis Domine...

Abans d'encendre els llums, la bona mare als nins ja repartia la barena, —pa negreïó i confitura a rompre— Fruint cada roec a la padrina li fan oferta d'un bon troç de molla, —temps era temps que amb un crostó xalava!

Quaitant per la finestra concirosos el temps se miren, ben tancats els vidres, que, envenenats de fret, fan la plorala. I prou!—diu un—no basta tant de ploure? cinc dies fa que estam dins una gabi... ja anyor la plaça, el cercol, la baldufa, i el soleiet, (que piquen ferm les sedes!) —Deu sab lo que convé!—diu la padrina. Els sembradets i els arbres pendran força i ja veureu quin fruit, i quina anyada!... ell ferm que't plau pa moll amb confitura, ei! d'estornell gelat!.. es vernadíssim!...

—Oh! En Terrosset qui vé amb una saqueta descalç, amb lo cetrí de comprar oli! pobrets! ja hi campen prim, no ès ver, padrina? Gracies a Deu que la baldor no ens manca! —Jas! jas! madó Crostó, ben atrossada, Jesús! el vent li gira el vell paraigo! —El sen Matet, amb la pallissa xopa... p'el Puig que hu són de fresques! bon pullaca!

«Pastoret d'on vens? —de la montanya, de la montanya. Pastoret d'on vens? —de la montanya de veure el temps. Quin temps fa? —plou i neva, plou i neva. Quin temps fa? —plou i neva per allà.»

—De rossinyols! callau!—diu la padrina. —Uif sentiü el fasser, que'l vent atupa? descabellat se vincla per les teules... ditxosa nit! la por ja'm torna prendre! —Beneit! veurás solada gran de dàtils, per callir-los demà, quines enfutes! just l'aviram quant la civada pica. —Ja encenen els fanals.. veis!.. ara!.. arall!.. —Mirau el cel clapat!.. la lluna guaita.. ja's veu i ja no's veu.. més que poruga! —Oh! dos estels remuís, par que degotin... aqueixa neu se cert que les apaga, i aqueix ventot que gisca i s'escabella, i fibla els núvols blancs que la neu duen de ben endins, d'allà d'allà Mallorca... i fibla els núvols roigs com una brasa, i fibla els núvols com un corp de negres... Oh! padrineta! en pugen unes colles que donen faredat! pareixen bruixes que qualquen damunt serps!.. i llampeguetja... Oh! Santa Barbara gloriosa!... deixem el finestró! Maria Vergel!...

El llum encès, se'n van a la foganya, i siula el vent, i la remor s'acosta.. i cruix un llamp i un tro de cop s'esbomba sec, esquerdat, aixordador, horrible!...

El foc tot esburbat espiretjava, i el bull frissava d'escaldar les sopes.. mentres xapat i tremolós surtia un Sant, Sant, Sant... per l'ampla xemenea...

A. CAIMARI

RONDAIA DE MENORCA

Sa jove de penya mabre (1)

Assó vol dir qu'era un Rei i una Reina qui els-e va neixé una fieta pulida i rossa com un fil d'or. N'estaven encantats d'ella i de contents no cabien en pell. Però van tenir una mala hora, perque vol dir que va passar una bruixa per davant casseua es temps qu'ells feien caricies a sa fieta i se la va mitar digent:

(1) Mela va contar Mado Rita Camps Borrás de Mitjorngran.

—¡O quina fieta mes pulideta! Llastima que haja de tenir tant mala fi, perque si ella fila o toca fus o filosa quedarà tota-d'una de penya mabre.

Aquella bruixa va passar i vol dir qu'ei Rei i la Reina van comensar a estar pensatius i trists perque tenien sempre presents ses paraules que havia dit aquella bruixa malaïda.

—Ja sé que feré—va dir el Rei un dia—feré cremar totes ses filoses del meu reinat i així no hi haurà pó de que ella en toqui.

Tal pensat tal obrat. Ensoldemá fa fer unes crides per tot es seu reinat de que no s'atravis ningú a filar mai mes i que cremassin tothom ses filoses i fusos que tinguessin baix de pena de la vida.

Ja hu creg que tot d'una que van sentir ses crides del Rei tothom va tirar ses filoses i fusos an es foc, per pó de sa pell. Però hi havia una veieta dins sa ciutat qu'era molt filadora i així que va sentir ses crides va dir:

—¡Bon repuresa de senyor Rei! Haver-mós de manar que cremen sa filosa! Jo qui sempre duc calces d'estam, vam com el filaría si la cremàs. No la cremaré cert, però perque no me la trobin l'amagaré a un recó des sotarrani i quant haure de filar filaré allà dintre.

No va cremar ni sa filosa ni es fus i sempre que s'havia de filar s'estam per ses calces entrave dins es soterrani i fila que fila no sortia que no hagués acabat.

Sa fia del Rei va creixe, i quant va ser, grandeta sempre tenia s'idea de filar, però no podia perque no trobava mai cap filosa aumón.

Cada dia anava a costura acompanyada d'una criada que li estava ben alerta, però de tant donar-hi va arribar qui casi no s'hi esmirava.

Una vegada anant a costura caminava per damunt s'acera y sa criada estava distreta, i vol dir que quant va passar per davant es soterrani de ca sa veieta de sa filosa, per una retxillera de sa porta la va veure qui filava, i ja hu crech que no va estar en posa fins que hi va entrar.

—¡Oh quina filoseta!—digué ella com va ser dintre—S'avieta, dixau-mé fer un esclafidet. ¡S'avieta, dixau-me fer un esclafidet!

—Ah no fieta meva no vui que la toquis a sa filosa ni esfus que tun pare me mataría. Surt d'aquí mes que deveres.

—S'avieta no sigueu aixó! Dixau-me fer un esclafidet vos dic! ¡No vos fas-seu dulenta per assó!

—T'he dit que no i que no, que tum pare me mataría.

—No vos matará, podeu estar segura.

Tant la va pregar i pregar qu'al cap i la fi li deixa es fus per fer un esclafidet i heu de pensar i creure que tal com havia dit sa bruixa, així que va tocar es fus se clavà s'osca dins es dit i va tornar de penya mabre sense poder-se moure mes.

—¡Que no hu veis!—comensa a cridar se veia—Ja li deya jo que no hu vulia que filàs ¡Aí mu mare mea, el Rei me mata!

Sa criada com se va teme que no anava amb sa fia del Rei la cercà una estona i com va sentir es crits de sa veia entrà dins es soterrani i ja podeu pensar quin esglai varebre com va veure qu'havia tornada de penya mabre.

—¡Pero i com m'entreg are jo devant el Rei!

¿Que li he de dir, pobre de mi? Ell me farà matar. ¡Mesquineta! ¡I que fredda que está!

I ben ve que hi estava freda com una penya, i blanca, com es mabre, però tenia sa mateixa fesonia i pulidesa de com era de carn i os. Però no van tenir mes remei que anar-sen a ca'l Rei i explicar-li punt per punt de sa manera qu'havia passat!

El Rei que se-l'estimava tant va te-

nir un disgust de mort, però va pensar:

—¿I ara, qu'n treuré de mataries an aquestes dues dones? ximateix ja està fet; i sobre tot hi estava destinada, era sa seua planeta que acabás així, ¡Paciencia! Ara no me queda mes remei que aconortarme i fer comptes de que la som casada fora d'aquí.

I així hu va fer. Comensà a fer-li vestit i a comprar-li or i alques com si s'hagués de casar. Dins una marina espessa que hi havia molt enfora manà fer un castell grandíols i pulit de ve. Després he hi dugué uns mobles fins de lo mes hermós que trobà, arranja sa cuina i menjador tot com si hagués de servir per gent viva i quant hu va tenir tot ben a punt de nuvis hi dugué se seua fia i la posà dreta a un recó d'una cambra com una estatua. Després hi va trajinar tota sa roba d'ella i va manà fer un vestit tot ple de campanilletes dor que si'l feien burinar toca amb un só tan fort qu'el sentien de tot es reinat; el va posar dins un armari i quant hu va tenir tot ben arranjat, tancà amb clau i s'en va anar.

Van passar anys; i mes anys el Rei va morir, la Reina també i ningú mai mes va entrar dins aquell castell. Sa marina era molt poc trascada i s'erba creixia, creixia fins an es punt de que sa des voltants des castell casi el tapava fins a ses taulades.

Un dia va socceir que un senyó qui cassava arribà molt endins des bosc i va veure aquesta casa tant gran i tan pulida i s'hi va acostà. Veu totes ses finestres tancades i va essé curios de mirar per furat de sa clau.

—Que hi deu haver aquí dins pensava ell—que tant de temps es estat tancat ¡Ell no hi deu haver ningú viu; no senten ningú.

Pren mida des furat des pany i en soldemà fa fer una clau an es ferré i quant tornà a cassar va obrir. Furona per tot, se mira ses robes, es mobles i totes ses sales.

—Ell com que hi hagi viscut gent—deia—no hi falta res; però tampoc no hi ha res tocat. ¡I en deu fer d'anys assó está quaxines!

Mira ben arreu per tota la casa fins que va entrar dins sa cambra a ont estava sa jove de penya mabre.

—¡Quina estatua mes pulida!—va dir—jell sembla viva! La ben mirà i la tocà; però mentres la tocava va afinar clavada a un dit s'osca des fus.

—¡Mirau avont te una osca clavada!—digué.—No hi fa cap falta aquí.

Li pigà estirada i li va desclavar s'osea, i en aquell instant s'estatua se comensà a burinar i tornà de carn i os com are abans.

Sa jove com se veu allà dintre i se recordà des temps passat, arrancà a plorar amb una gran pena i llàgrimes com es puny deia:

—¿Però perque m'ha desclavat s'osca? ¡Tant be com estava jo, i haver-me de tornar viva! ¿Però i com viuré ja aquí sense que hi hagi res per menjar?

Escoltá—li contestà ell—no passis an sia de res, no ploris, ni estiguis trista, que jo vindré a cassar cada dia i te duré tota sa cassa que podré agafar i de lo que jo duc per dinar t'en teré part a tu.

Ella va quedar mes consolada i per endevant cada dia com ell anava a cassar arribava fins en es castell i li duia lu qu'havia pogut agafar i un pa que prenia de casseva.

Des cap d'una temporedeta sa dona de aquell senyó comensà a veure que no agafava res i que cada dia s'en trajinava dos pans en lloc d'un que sempre s'en enduia abantes i es vaimal pensar. Tenian un criat jove que li deian Amet i se l'estimavan molt. Un dia quant es senyó partia a sa marina ella li digué:

—¿Perque no t'en meues n'Amet? Mesquí, sempre engabiàt dins aquesta casa no se com no está avurrit i no vol estar mes amb noltrus.

—No l'he de mester—contestava ell—que l'he de fer per allà tan enfora i llavò que se cansarà molt.

—¡Ca! No se cansarà, no. Enmenat'el.

Tant li va pregar que hi ha conser-tir i s'en mena n'Amet.

Arriban a sa marina, anaran a dur es menjá an aquella joveneta i s'en van entornar.

—No hu diguis a sa senyora!—li deia ell an es criadet—No li diguis que hagin vist ningú.

—No tengui po, que no li diré res,—contestà ell. Però així que va arribar, com qui tengues púes a sa llengu, tot d'una s'en va anar a contar-ho tot a se senyora. Aquesta ben alerta a descubrir-lo de tot d'una no va dir res.

Va passar una temporada, se va moure guerra dins es reinat i ell hi hagué de anar.

Ja hu podeu pensar quin greu li degué sebre a sa jove. Quant li va dir esclatà amb un plos que no la podia consolar.

—Mes valdria no m'haguessis tocada, quant era de penya mabre i al manco no me veuria ara desamparada de tothom. Ves com hu feré ara tota sola, sense ningú que me dugui menjá,—li deia ella.

—Mira no tenguis ansia—contestava ell—no te faltará res. N'Amet cada dia te'l durá an es menjá i si colca vegada te trobas apurada i te veus en perill no tens mes que fer que tocar es vestit de campanillas i tot d'una jo d'allà avont sigui tornaré a defensarte.

Així quedaren i ell s'en anà a la guerra. Com va fo uns quants dies qu'havia partit un dia que n'Amet partia cap a dur es menjá a sa jove sa senyora li va dir: Escolta jo hi vui venir a veure-la. Enganxeu es cotxu.

Enganxen i ja son partits cap a sa marina i van entrar dins es castell.

Armaren conversa a sa jove i prest sa senyora li va dir:

—¡Ai! No se com en sab de viure aquí tota soleta. ¡Hei deu estar tristal. ¿Sap que trob? Que podria venir a viura a sa casa. Ximateix jo ara estig tota sola també i una amb s'altra mos feriem companyia.

—No, contestava ella—jo aquí estig be, i m'estim mes no sortir.

Però sa senyora la prega tant i tant qu'ella va tenir po de que no li duguessim mes menjá i he hi va consentir.

—Idò vindré,—va dir—pero antes me deixi espolsar tota sa roba per que no s'arni as temps que no hi seré.

—Idò l'espolsi.

I vol dir qu'ella comensa a espolsar vestits i així treu es de campanillas s'en puja dalt es terrat i vengà tocs i mes tocs per espolsarlo i ses campanillas toca qui toca ab ur renou qu'ou-xordava.

—No l'espolsi tant an aquest—li deia sa senyora—que fa massa renou.

—Ell sap qu'en te de pols!

Acaba de espolsarlo, s'el posa, tancà be per tot s'afiquen dins es cotxu i parteixan.

Es senyó així que senti ses campanillas diu es general.

—A sa casa hi ha cosa de nou i per forsa hi teng d'anar.

Munta dalt un cavall des millòs que hi havia i arrancà de corre cap a casseva.

Sa jove així que arriba an es poble comensa a moures i ses campanillas digadong digadong componian una renou que tothom aturid sortia a veure qu'era. Arriben a casseva i així qu'entren sa senyora diu an es criats:

—¿Que bullen ses calderas? ¿Que hu teniu tot arrenat?

—Si, s'oli ja es ben bullent. Ja li poden tirar an na voler,—van contestar.

—Idò, Amet, ves a du un piló i es taiant i li taiarem es cap prime.

N'Amet, va per dur es piló i allavores si que burinava es vestit sa jove i vengà renou i renou que no s'hi ente-

nien alla dintre i es carré que ja era ple de gent que no sabia qu'era aquell renou.

—Ala, Amet, deveres que ja passa d'hora.

N'Amet li fa posar es cap damunt es piló, alsa es taiant i quant ja anava per taiarli es cap entra es senyó ab es cavall i tot d'una diu:—¡Ai! Amet, mira que fas que jo te mataré a tu!

N'Amet aturà es cop i retirà es taiant; però es senyó el va fer matar a ell i a sa senyora.

Despres sa casà amb sa jove i visqueren ben felisos fins qu'es van morir i qui no hu creu que hu vagi a cercar.

Andreu FERRER-GINART

Gran Peregrinació a Lluch

El dia 30 de Maig és es dia senyalat per anar es Guardies d'Honor de Maria Santíssima i es Confreres del Roser a visitar la Mare de Deu de Lluch, per demanar-li sa seua protecció i benediccions per sa Associació i per cada un dels associats, i que intercedesca devant es seu Fill Jesús perque mos alliber de sa guerra i concedesca sa pau a totes ses nacions.

A ses montanyes de Lluch pujarán ets associats i associades entusiastes de Manacor, Palma, El Terreno, Lluchmajor, Alcudia, Santanyí, Algaida, Llubí, Artá, Montuiri, Muro, Sant Llorens, Sóller i altres pobles a on hi haja associats del Rosari, i allà tots formant un sol còs desagreviarem a Deu Nostro Senyor perque tenga compassió de noltrus i de tants de pobles que sufren.

Es que hi hagen d'anar en ferro-carritlenen temps per apuntar-se fins dia 20 de Maig. Sa Comissió encarregada de tot lo referent an es viatge la formen es Caps de Coro del Rosari.

Es que hi hagen d'anar amb carruatge particular, procurin esser a Lluch entre les sis i les set de sa dematinada de dia 30, que és s'hora senyalada per tots.

De Manacor i de Palma sortiran trens especials cap a Inca a les 12 de sa nit del dia 29 de Maig. Es preus des viatge fins a Lluch i sa tornada són aquests: De Manacor a Lluch anada i tornada—1.ª classe: 410 ptes. Id. id. 2.ª id. 300 ptes.

No hi haurá 3.ª en es tren, pero sí desde Inca; es qui prenguen billet de 3.ª—anada i venguda—:250 ptes.

No posam es preus desde Palma perque ja s'han publicat en es diaris d'allà.

Sa insignia será sa medalla de s'Associació; en es pobles a on no en tenguen poren anar-hi sense. Tots se'n han de dur es billet que los donarán en apuntar-se.

Es cultos serán: Missa de Comunió, cantada, sermó, Rosari amb plát ques i cántics. Un d'es predicadors será entre altres, l'apòstol del Rosari Perpetuu a Mallorca P. Francesch Fornés, Franciscá. Presidirán sa peregrinació els PP. Dominics amb el P. Prior.

Es qui vulguen més claricies les poren demanar an es Directores i presidents, tant de Manacor com de Palma.

¡Hala idò, devots del Sant Rosari, aprofitem aquesta ocasió d'honar la Mare de Deu i conseguirem moltes de gracies! Deixem ses feines per un poc de temps, que Deu mos premiará lo que fassem per ell. ¡A Lluch, s'ha dit! ¡A Lluch! ¡A donar tota Mallorca una gran demostració de fe!

F. C.

Secció local

Dia 7 morí, havent rebut els Sagraments amb fervorosa devoció, es notari de Manacor D. Antoni Planas i Sagrera, i lo'n demà se celebraren sumptuosos funerals en sufragi de sa seua ànima, essent molt concorreguts. Donam es condol a sa respectable família

des difunt i pregam a Deu los concedesca sa resignació cristiana tan necessaria per suportar una perdua tan sensible com aquesta.

Que nostro Senyor concedesca el descans etern a s'ànima des nostro amic D. Antoni. Amèn.

Amb sa mort des notari Sr. Planas resulta que queden vacants ses dues notaries de Manacor. Es Juge de 1.ª Instancia Sr. Vara ha nomenat notari substitut d'aquesta ciutat a D. Juan O'Callaghan, notari de Porreres.

Dissapte passat a la Parroquia se va fer sa Comunió des nins i nines que enguany han comensat a combregar, que eren 331. Tots anaven ben endiumenats. Llástima que es dia fos tan bruscós i que no poguessen fer amb més comoditat ses visites que solen fer en tal dia an es parents i amics per demanar perdó.

Aquest acte de sa Primera Comunió amb sos cantic des infants i ses plàtiques del Rnt. Sr. Rector va resultar, com sempre, molt solemne i hermós. ¡Quin goig que dona veure aquells nins i nines que, per cumplir amb lo que mana el Papa, comensen a combregar en arribar a s'us de rahó! Sa llástima és que encara hi haja pares i mares que, quant es seus fills i fies ja tenen discreció, encara los fan esperar un parei d'anys.

Sa notícia de sa greu malaltia del Il·lm. Sr. D. Josep Miralles, Bisbe de Lleida, que va esser tant de temps Censor Esglesiàstic de LA AURORA, ha causat aquí molt de sentiment entre ses persones que el coneixen i l'aprecien.

Que el Bon Jesús li assistesca i don prest sa salut, si convé.

Hem rebut es darrer número des *Bolletí Oficial Esglesiàstic* de aquesta Diòcesi a on hi ha una hermosíssima *Exhortació* que l'Il·lm. Sr. Vicari Capitalar dirigeix an els feels amb motiu des Novenari del Esperit Sant. Tracta de sa Pau que és un dels Fruits del Esperit Sant, i mos diu que la demanem de bon cor a Deu sobre tot durant aquesta Novena.

Escoltem sa veu tan autorisada del qui actualment retgeix aquesta Diòcesi, i Deu fassa que reïni sa pau dins sa nostra conciencia, dins ses families, dins es pobles i dins tota sa societat.

Diumenge, dia 9, convocats p'el Sr. Inspector de 1.ª Ensenyansa, D. Manuel Rueda, se reuniren tots es Mestres des partit de Manacor en es local de sa 1.ª Escola pública d'aquesta ciutat, per escoltar una conferencia pedagògica del mateix Sr. Inspector. Hi assistiren també alguns Mestres des partits de Palma i d'Inca. A les 11 comensà sa conferencia, donant el Sr. Rueda profitosíssims consells sobre s'organissació de s'ensenyansa, llocs per escoles, material escolar i sobre tot respecte de sa transformació des bancs per escriure; va tractar de sa manera com s'ha de fer s'ensenyansa de ses diferents assignatures; i finalment donà retgles per establir s'ensenyansa grduada a totes ses escoles.

Es discurs del Sr. Rueda va esser molt brillant i profitós. Els Srs. Mestres i ses Sres. Mestres l'aplaudiren molt. Noltrus també li donam s'enhorabona.

Després es Mestres obsequiaren el señor Inspector amb un convit a Ca'n Femenias.

Aquests dies passaràn per Manacor ses companyies des Regiment de Palma i d'Inca que han de prendre part en ses maniobres militars que s'han de fer devora So'n Servera.

Diumenge passat ets Exploradors estrenaren una secció de sa Creu Rotja, composta de sis al·lots.

¡Endevant ses atxes! ¡Sempre endevant!

A pesar de ses moltes brusques i qualque ruixat que ha fet aquesta temporada, es sembrats se conserven sans; pero hi ha favars que los ha pegat es roval. ¡Mala xeripa!

Enguany pareix que tendrem esplet d'au-barcocs. ¡Deu vulga que també tenguem bons pressecs!

Segons manifestacions que ha fetes el Sr. Governador Civil d'aquesta provincia d'ensà que ha tornat de Madrid, s'ha poguda lograr s'aprovació des ferro-carril de Manacor a Artá i han desaparescudes ses dificultats que tenien aturat s'espedit.

N'estam ben contents.

Pareix que prest comensarán a posar es fils telefònics que han de posar en comunicació es pobles de Mallorca uns amb altres i amb sa Capital. ¡Això sí que será una bona millora! Provablement comensarán es treballs posant es fil de Palma a Inca i d'Inca a Sineu, a on, com tothom sab, hi ha d'haver sa Central.